

Kunst in Zuyderland MC - Visie en beleid

1. Visie

1.1 Waarom kunst in Zuyderland MC?

De missie van Zuyderland MC is onder andere dat het een gastvrije omgeving wil zijn waar patiënten, bezoekers en medewerkers zich welkom en thuis voelen. Een professionele hedendaagse kunstcollectie kan zowel aan deze missie als aan de kernwaarden “**Met aandacht – In samenhang en Verfrissend alledaags**” een belangrijke bijdrage leveren. Zij kan er mede toe bijdragen dat er een aantrekkelijke omgeving ontstaat waar het prettig verblijven is. Kunst draagt hieraan bij doordat ze afleiding biedt. Ze trekt de aandacht, biedt troost, maakt nieuwsgierig, brengt in vervoering en inspireert. Kunst gaat over emoties, die vaak te vinden zijn in een ziekenhuis en kan werken als een vluchtheuvel, voor zowel de patiënt als de hulpverlener. Kunst helpt om je te verplaatsen in het verhaal van de ander, zorgt voor een rustpunt in de dagelijkse hectiek, vertelt verhalen en kan helpen bij het overwinnen van tegenslagen.

Zuyderland vindt het belangrijk dat de bezoeker tijdens het wachten niet alleen iets kan drinken, lezen of internetten, maar ook professionele, hedendaagse kunst kan bekijken, bijvoorbeeld door het volgen van een kunstroute. Dit sluit aan op de ontwikkeling van diagnostische trajecten, waarbij mensen in een korte tijd (veel) onderzoeken moeten ondergaan, waardoor meer tijd in het ziekenhuis moet worden doorgebracht.

1.2 Onderliggende doelen van kunst in Zuyderland MC

Natuurlijk zijn er nog meer redenen voor de aanschaf van kunst door een ziekenhuis. De Stichting Beheer Kunstcollectie Zuyderland (SBKZ) streeft, in willekeurige volgorde, de navolgende doelen na:

- Het reeds vermelde troost bieden, nieuwsgierig maken, in vervoering brengen en inspireren.
- De kunstcollectie biedt patiënten, bezoekers en medewerkers de kans nieuwe ervaringen op te doen in een nieuwe of een vertrouwde setting.
- De kunstcollectie kan worden ingezet als studiemateriaal voor (in opleiding zijnde) artsen en verpleegkundigen.
- Door de aankoop en het presenteren van kunst tracht de stichting kunstenaars te ondersteunen die op enigerlei wijze een relatie hebben met de Euregio.
- Met de presentatie van de collectie streeft SBKZ naar het verhogen van de waardering voor deze vormen van kunst.
- Door in overleg met de betrokken gebruikers en architecten de inrichting van kunst in nieuw- en verbouw af te stemmen, kan de ruimtelijke beleving van het gebouw een meerwaarde krijgen.
- Met de Kunstcollectie kan Zuyderland zich onderscheiden en profileren (corporate identity). Dit werkt andersom ook voor de kunstenaars die opgenomen zijn in de collectie.
- Tenslotte ondersteunt de stichting door het creëren van een leefbare werkomgeving voor de medewerkers het nastreven van Zuyderland naar goed werkgeverschap.

2. Welke Kunst is te zien?

2.1 Beheer en uitbouw van de bestaande collectie

Het bestuur stelt voor het goede beheer van de hele kunstcollectie een onderhoudsplan op, waarvoor voldoende financiën gereserveerd dienen te worden. Daarnaast legt het bestuur een registratiesysteem aan waarin alle aankopen worden geregistreerd en de gegevens van de werken (inclusief de locatie in het ziekenhuis) en van de kunstenaars worden beschreven. Voor zover als mogelijk worden alle werken gefotografeerd; deze foto's worden gekoppeld aan de registratie van de werken.

Het bestuur zorgt ervoor dat de aangekochte werken zodanig in de openbare ruimten van het ziekenhuis worden gepresenteerd, dat zij zo min mogelijk gevaar lopen op beschadiging. Er is een verzekering voor de kunstcollectie afgesloten.

Daarnaast streeft het bestuur ernaar de bestaande collectie op een verantwoorde wijze uit te bouwen aan de hand van vooraf opgestelde criteria (zie 2.2). Dit gebeurt op een financieel verantwoorde en artistiek duurzame wijze, d.w.z. dat de aankopen binnen het daarvoor beschikbare budget dienen te vallen.

Het wordt van groot belang geacht bij het uitbreiden van de collectie het huidige kwaliteitsniveau te handhaven. Dit betekent dat het bestuur zich zal laten adviseren door (externe) deskundigen. Aan de hand van de inventarisatie en beschrijving van de collectie bepaalt het bestuur de gesignaleerde hiaten en de prioriteiten voor toekomstige aankopen.

De stichting is door de Raad van Bestuur gemachtigd de ruimten in Zuyderland MC binnen de bestaande regelgeving te beheren. Dit doet zij zoveel als mogelijk na overleg met de gebruikers van de betreffende ruimten.

Dit betekent enerzijds dat SBKZ met Bouwzaken c.q. commissie Ruimte Beheer afstemt welke ruimten beschikbaar zijn c.q. dienen te blijven voor kunst en welke op andere wijze ingevuld kunnen worden en anderzijds dat SBKZ met de gebruikers van ruimten in overleg gaat over de kunst die daar geplaatst wordt.

2.2 Criteria voor kunstaankopen

De kunstwerken binnen Zuyderland MC kunnen onderverdeeld worden in een kerncollectie en een ondersteunende collectie.

Kerncollectie

Bij het verwerven van beeldende kunst voor de kerncollectie hanteert de SBKZ de navolgende criteria:

- Het betreft hedendaagse kunstwerken van een kwalitatief hoog professioneel niveau. Het gaat dan in principe om werken van kunstenaars die een kunstvakopleiding (Nederlandse hoge school kunstacademie, Tweede fase academie of een post-academie) hebben genoten en een professionele kunstpraktijk (te zien aan de c.v.) voeren. Bij de aankopen en kunstopdrachten laat SBKZ zich altijd adviseren door een adviseur.
- De werken dienen in de reeds opgebouwde collectie te passen. Aangezien de kunst in een ziekenhuisomgeving wordt geplaatst, dienen grote extremen vermeden te worden, dit ter (finale) beoordeling van het bestuur van de SBKZ.
- Het betreft kunstenaars die bij voorkeur (maar niet uitsluitend) afkomstig zijn uit of woonachtig in het verzorgingsgebied van het ziekenhuis of in de Euregio. Het betreft bij voorkeur aankomende talentvolle kunstenaars.

Ondersteunende collectie

- De kunstwerken uit deze collectie bestaan hoofdzakelijk uit kunstwerken die al in het bezit waren van voormalig Atrium MC en Orbis voordat de SBKZ haar werkzaamheden begon. Het gaat dan met name om kunstwerken uit de BKR-collectie, schenkingen en kunstwerken waarvan de herkomst niet te achterhalen is.

3. Overige activiteiten

3.1 De jaarprent voor medewerkers

Om medewerkers (en bezoekers) in de gelegenheid te stellen werk van kunstenaars tegen een redelijke prijs aan te kopen, laat SBKZ elk jaar een jaarprent maken door een kunstenaar die in de collectie van Zuyderland MC vertegenwoordigd is. Deze jaarprent wordt vervolgens ook toegevoegd aan de kunstcollectie van Zuyderland MC.

3.2 Kennis

SBKZ houdt zich op hoogte van alle ontwikkelingen omtrent kunst en zorg. Dit doet zij door het bezoeken van symposia, lezingen en andere bijeenkomsten met kunst en zorg als onderwerp.

3.3 Website en sociale media

SBKZ heeft en verzorgt haar eigen website waarop zij de kunstcollectie presenteert, ter promotie van de kunst in Zuyderland: www.zuyderland-kunstcollectie.nl

Ook is zij actief op FaceBook, Instagram en LinkedIn.

4 Waar is de kunst te zien?

4.1 Permanent in de locaties Heerlen en Sittard-Geleen van Zuyderland MC

SBKZ is verantwoordelijk voor plaatsing van kunst in Zuyderland MC. Zij houdt daarbij voor zover als mogelijk rekening met de wensen van de gebruikers van de betreffende ruimte(n).

Bij de plaatsing werkt SBKZ samen met de Functionele Aanpassingscommissie en commissie Ruimte Beheer. (Zie ook de bijlage.)

Tentoonstellingen in Heerlen

De galerij van de Tussenverdieping in de Centrale Hal van locatie Heerlen is aangewezen als tentoonstellingsgebied. Hierin organiseert SBKZ een viertal tentoonstellingen per jaar:

- Van kunstenaars waarvan SBKZ werk heeft aangekocht of van plan is dit te gaan doen, of
- die inhoudelijk gaan over kunst en zorg / wetenschap of
- kunst gemaakt door medewerkers : de zogenaamde Salon tentoonstellingen.

De gang souterrain richting vleugel B is aangewezen als tijdelijke tentoonstellingsgang. Deze gang is bestemd voor kunst uit de kunstuitleen. Medewerkers kunnen een indruk krijgen welke werken uit de kunstuitleen Zuyderland te lenen is. SBKZ zorgt ervoor dat er regelmatig wisselingen zijn. Ook kan deze gang gebruik worden voor tentoonstellingen voor de amateurkunst of andere (kunst)-projecten. De toestemming ligt altijd bij SBKZ.

Tentoonstellingen in Sittard - Geleen

SBKZ streeft ernaar om ook in Sittard tentoonstellingen te organiseren. De organisatie van deze tentoonstellingen ligt bij de SBKZ. De criteria die voor locatie Heerlen worden gehanteerd, gelden ook voor locatie Sittard-Geleen.

5. Financiën

Zuyderland MC stelt jaarlijks een budget beschikbaar voor onderhoud van de verworven kunstwerken, aanschaf van nieuwe werken en het organiseren van exposities en andere activiteiten in het kader van het kunstbeleid. Beschikbare middelen die in enig jaar niet worden aangewend, kunnen worden overgeheveld naar het budget voor het volgende jaar.

SBKZ onderzoekt tevens de mogelijkheden van externe subsidiëring zoals bij het Mondriaan Fonds en zal daarvan optimaal gebruik maken.